YES DC NIEUWSBRIEF

MEI 2007

Redactioneel

Bij deze de eerste nieuwsbrief van dit jaar! Een nieuw jaar betekent ook een nieuw bestuur. In een interview met de nieuwe voorzitter, Haike van de Vegte, en een stuk waarin het nieuwe bestuur zich voorstelt kun je meer lezen over de achtergrond van de nieuwe bestuursleden en de plannen van het bestuur voor de komende periode.

Natuurlijk zijn er dit jaar al een aantal activiteiten geweest, waarvan je in deze nieuwsbrief een verslag kunt lezen. Als eerste volgt er een bespreking van de discussiebijeenkomst "Energy for a Changing World" van 8 maart over de plannen voor een nieuw energie- en klimaatbeleid van de Europese Commissie (EC). De plannen moet later dit jaar uitmonden in voorstellen van de EC voor harde wetgeving om de voorgenomen beleidsdoelstellingen te halen. Hier zullen we dus nog meer van gaan horen. Dan is er nog een artikel over activiteit van 15 februari over de toekomst van het Clean Development Mechanism (CDM), dat volgens de sprekers in een verbeterde versie voortgezet kan worden in de post-Kyoto periode. Tenslotte blijkt uit de bespreking van de bijeenkomst "Energie en Ethiek" van 19 december dat dieper liggende redenen voor het kiezen voor een duurzamer energie- klimaatbeleid niet eenvoudig te vinden zijn, maar zeker wel bestaan.

We hopen je met deze nieuwsbrief weer helemaal op de hoogte brengen van de activiteiten van YES-DC!

Groeten, Hans van Kuijk

Van de voorzitter

Allerbeste YES-DC leden!
Het nieuwe jaar is nu al een eindje op weg en we kunnen wat mij betreft spreken van een goed begin. Met een zeer geslaagde discussiebijeenkomst in samenwerking met Young Shell van afgelopen 8 maart (sprekers: Dr. Dorette Corbey, Mrs. Helma Neppérus, and Ir. Rein Willems) en daarvoor op 15 februari de activiteit over het 'Clean Development Mechanism' (sprekers: MSc. Lucy Naydenova en Drs. Marc Koene) hebben we zeer actuele en interessante onderwerpen weten aan te kaarten, die raken aan zowel energie als ontwikkelingssamenwerking.

Het is een dankbare taak voorzitter van YES-DC te zijn nu onderwerpen die we zo belangrijk en interessant vinden aandacht vinden bij een groot publiek. Het is het dan ook taak van YES-DC om, naast de discussies en activiteiten in eigen kring, meer samen te gaan werken met organisaties gerelateerd aan 'de zakenwereld', en zo kruisbestuivingen te stimuleren. Daarom willen we ook een activiteit organiseren met een bedrijf dat in ontwikkelingslanden op innovatieve manieren duurzame energie rendabel weet te maken en een activiteit met experts op het gebied van marketing en communicatie in relatie tot de HIER-campagne.

Natuurlijk willen we vooral jullie, de leden, van dienst zijn. Aarzel dan ook niet te reageren of commentaar te leveren op de gang van zaken en de onderwerpen die aangestipt worden. Met jullie input denk ik dat het een geslaagd jaar gaat worden. Hopelijk zien we jullie dan ook vaak tijdens de activiteiten.

Hartelijke groet, Haike van de Vegte

In dit nummer:

1 Redactioneel
1 Van de voorzitter
2 Interview met de voorzitter
4 Activiteit: Het nieuwe Europese energie- en klimaat beleid
5 Activiteit: CDM
6 YES-DC bestuur 2007
7 Activiteit: Ethiek & Energie

Colofon

YES-DC Nieuwsbrief is een uitgave van YES-DC (Young Energy Specialists and Development Cooperation) en verschijnt vier maal per jaar in een oplage van 150 stuks. De nieuwsbrief word verspreid onder alle YES-DC leden en kan op de YES-DC website gevonden worden. Voor vragen en/of opmerkingen kan gemaild worden naar het onderstaand e-mail adres.

Bestuur 2006:

Voorzitter Haike van de Vegte
Secretaris Gerard Stienstra
Penningmeester Jolien Snellen
Coördinator activiteiten Diana Ros & Bart Dehue
Redactie Hans van Kuijk
Coördinator website Joost van Stralen

Website www.yes-dc.org
E-mail info@yes-dc.org
Redactie h.a.j.a.v.kuijk@tue.nl
Vormgeving WingF Kwok

Interview met voorzitter Haike van de Vegte: “YES-DC heeft de leden van alles te bieden”

Tekst: Hans van Kuijk

Haike van de Vegte, vorig jaar nog Coördinator Activiteiten binnen YES-DC, is sinds begin dit jaar voorzitter van YES-DC: “De informele sfeer bij de activiteiten zorgt ervoor dat een goede inhoudelijke discussie met de sprekers mogelijk is waarbij de bezoekers informatie uit de eerste hand krijgen over een bepaald onderwerp.”

“Sinds dit jaar ben ik voorzitter van YES-DC, en tot nog toe bevalt mijn nieuwe functie me goed. In het vorige bestuur was ik activiteitencoördinator. Toen bevond ik me wat meer in de coulissen in tegenstelling tot dit jaar, waarin ik toch wat meer in de schijnwerpers sta. In het begin was het even wennen aan mijn nieuwe rol – en bijbehorende titel-, maar ik voel me nu helemaal op mijn plaats.

Ook de samenwerking met mijn zes medebestuursleden verloopt prima. Het bestuur bestaat naast de penningmeester Jolien Snellen en secretaris Gerard Stienstra, uit een verantwoordelijke voor de nieuwsbrief (Hans van Kuijk), de website (Joost van Stralen) en twee coördinatoren van activiteiten (Diana Ros en Bart Dehue). Ongeveer eens per zes weken komen we bij elkaar om te vergaderen. De achtergrond van de bestuursleden is erg divers. Een aantal bestuursleden werkt bij universiteiten, anderen werken bij onderzoeksinstellingen en verschillende bedrijven.”

‘De samenwerking met mijn medebestuursleden op onze zeswekelijkse vergaderingen verloopt prima.’

“Ik ben werkzaam bij OneCarbon, een bedrijf dat voor kort onderdeel was van Ecofys. Dit bedrijf heeft als taak projecten te identificeren en uit te ontwikkelen als Clean Development Mechanism projecten, Joint Implementation projecten of Voluntary Emission Reduction projecten. Mijn werkgebied is voornamelijk Azië. Wij maken het mogelijk om duurzame energieprojecten die zonder ondersteuning door dit mechanisme

niet gerealiseerd zouden kunnen worden, met onze technische en economische expertise toch te laten slagen. We werken veel samen met Ecofys. Binnen Ecofys en OneCarbon is veel kennis aanwezig over duurzame energie, dit komt me dan ook goed van pas voor mijn activiteiten bij YES-DC."

"De ideeën voor onze lezingen worden meestal door het bestuur bedacht en ook wel eens door de leden zelf. Vooral na afloop van de activiteiten, tijdens de borrel, komt er feedback en input vanuit de leden. Dit is natuurlijk erg belangrijk voor YES-DC. Het biedt ons de gelegenheid om onze ideeën te toetsen aan hun mening. Ik vind het heel belangrijk om de leden zoveel mogelijk te betrekken bij onze activiteiten en de onderwerpen zoveel mogelijk toe te spitsen naar hun wensen. Daarnaast houden we bij het organiseren van lezingen de actualiteit scherp in het oog. De bijeenkomst "Energy for a Changing World" is hier een uitstekend voorbeeld van. De Europese plannen voor het energie- en klimaatbeleid waren onderwerp van veel discussies in de media in de eerste maanden van dit jaar. Dit idee hebben we snel opgepikt en verder uitgewerkt tot een discussiebijeenkomst."

"Bij het organiseren van activiteiten proberen we het juiste evenwicht te vinden tussen verschillende invalshoeken. De laatste jaren worden economische aspecten van duurzame energie steeds belangrijker en neemt de marktwerking verder toe, bijvoorbeeld in de emissiehandel. Hiervoor maken we dan ook voldoende ruimte vrij in ons activiteitenrooster. De lezing over geopolitieke aspecten op de gasmarkt is een voorbeeld van een activiteit die bij deze invalshoek past. Tegelijkertijd blijven er sterke accenten liggen op de combinatie tussen energie en ontwikkelingssamenwerking. De lezing over het Clean Development Mechanisme in april dit jaar is hier een goed voorbeeld van. Ook kijken we bij YES-DC naar wat je zelf kunt doen aan energiebesparing, denk hierbij aan de lezing "Energie besparen, dat doe je zelf!" in september vorig jaar.

Onze activiteiten bestaan momenteel vooral uit lezingen. De lezingen zijn meestal klein en informeel van opzet, met een typisch bezoekersaantal van 20 tot 25 personen. Als lid blijf je door deze lezingen uitstekend op de hoogte van allerlei actuele onderwerpen. De informele sfeer zorgt ervoor dat een goede inhoudelijke discussie met de sprekers mogelijk is waarbij de bezoekers informatie uit de eerste hand krijgen over een bepaald onderwerp. De relatief korte presentaties van twintig a dertig minuten van de sprekers zorgt dat er alle tijd is voor discussie. Deze opzet werkt dus uitstekend."

"YES-DC heeft haar leden van alles te bieden. Zij kunnen alle maandelijkse activiteiten bijwonen, waaronder ook excursies. Deze activiteiten houden je niet alleen op de hoogte, maar bieden ook een uitstekende gelegenheid om andere leden tegen te komen en ervaringen uit te wisselen met mensen die in een heel ander gebied werkzaam zijn. Het leuke daarvan is dat je iedereen die je tegenkomt kunt terugvinden in het YES-DC ledenboek. Maar ook wanneer de leden deze maandelijkse activiteit moeten missen kunnen zij toch op de hoogte blijven via onze nieuwsbrief en de website. Verder is er natuurlijk een elektronische discussielijst waarop over allerlei onderwerpen gesproken kan worden. Ook worden via deze lijst geregeld vacatures van bedrijven gepubliceerd."

"In het komend bestuursjaar zijn we van plan om door te gaan op de ingezette lijn. Daarnaast zijn we van plan om de bijeenkomsten wat gevarieerder te maken. Er komt een brainstormsessie over het bedenken van oplossing voor CO_2-opslag naar aanleiding van de prijsvraag die uit is geschreven door Richard Branson hiervoor. Hierbij zal er geen spreker zijn, maar hebben de leden onderling het woord onder aanvoering van een facilitator. Verder zal één van de aankomende lezingen zal gaan over het NICE-project van de Econcern groep. In dit project voor ontwikkelingslanden worden meerdere diensten (internet en communicatie) geïntegreerd aangeboden met duurzame energie uit zonnecellen. Daarnaast zijn er nog veel andere ideeën voor activiteiten die in de loop van dit jaar bekend gemaakt gaan worden. Natuurlijk is er nog alle ruimte voor ideeën vanuit de leden. Bij deze wil ik dan ook al onze leden die nog een goed idee hebben voor een activiteit oproepen om dit kenbaar te maken aan het bestuur, zodat dit gerealiseerd kan worden. "

'YES-DC activiteiten vormen een uitstekende gelegenheid om andere leden tegen te komen en samen ervaringen uit te wisselen.'

Energy for a Changing World: discussiebijeenkomst over het nieuwe Europese energie- en klimaatbeleid

Tekst: Anne Kets / Foto's: ?

Donderdag 8 maart was er een discussiebijeenkomst over de nieuwe plannen van de Europese Commissie voor een integraal energie- en klimaatbeleid, naar buiten gebracht onder de naam 'Energy for a C W'. De bijeenkomst werd georganiseerd in samenwerking met Young Shell. Drie sprekers met een politieke achtergrond of voorland - de uitslag van de provinciale verkiezingen zal er zeer waarschijnlijk voor zorgen dat Rein Willems, de enige spreker zonder politieke achtergrond over een maand of 3 voor de Eerste Kamer gekozen wordt - gingen nader in op de inhoud en haalbaarheid van de nieuwe plannen onder leiding van debatvoorzitter Jos Cozijnsen.

Europarlement: PvdA

De eerste spreker, Dorette Corbey, europarlementariër voor de Partij van de Arbeid, gaf een overzicht van de verschillende doelstellingen. Ze gaf aan dat op het gebied van de energie- en klimaatdoelstellingen de publieke en private belangen nog wel eens met elkaar conflicteren. Door het IPCC rapport en en de documentaire 'An Inconvenient Truth' zijn veel mensen zich bewust geworden dat veranderingen noodzakelijk zijn. Het optreden van klimaatverandering moet worden tegengegaan, de Europese Unie heeft zich daarom strenge en vergaande doelstellingen opgelegd. Dorette Corbey gaf vervolgens een overzicht van de verschillende doelstellingen op het gebied van CO_2-emissiereductie, energiebesparing, de toepassing van hernieuwbare energiebronnen en biobrandstoffen. Ze gaf aan het Deltaplan van werkgeversorganisatie VNO-NCW te ondersteunen, maar zei ook dat ook private partijen in een nieuwe duurzamere energievoorziening moeten investeren. Het Deltaplan is het plan om de aardgasbaten te gebruiken om Nederland voor te bereiden op de toekomst, en zo bijvoorbeeld te investeren in een mogelijke toekomstige energievoorziening.

Tweede Kamer VVD

Helma Neppérus, Tweede Kamerlid voor de VVD, gaf aan dat de VVD er nog niet helemaal zeker van is dat het broeikaseffect bestaat. Het is wel waarschijnlijk en je kunt er nooit 100% zeker van zijn. De VVD vindt daarom dat je er dus voor de zekerheid vanuit moet gaan dat het

Spreker Rein Willems (VNO-NCW/Shell Nederland): "Het versterkte broeikaseffect staat bij Shell niet ter discussie"

broeikasgaseffect bestaat en dat je er iets tegen moet doen. Helma Neppérus maakte duidelijk dat Europa niet het enigste werelddeel is dat het ontstaan van het broeikasgas beïnvloedt, klimaatbeleid moet zich daarom ook op andere landen zoals India en China richten. Europa moet zelf maatregelen nemen en tegelijkertijd de grootste veroorzakers van CO_2-uitstoot ervan te overtuigen dat zij ook hun uitstoot moeten beperken. Innovatie is hier belangrijk. Op korte termijn leidt dit tot kosten, op langere termijn kunnen landen ook aan innovatie en nieuwe energiesystemen verdienen. Helma Neppérus concludeerde hier vervolgens uit dat je wel maatregelen moet nemen maar tegelijkertijd ook voorzichtig moet zijn met de eigen economie. Je moet daarom weldoordachte maatregelen nemen en de doelen niet te streng stellen, een emissiedoelstelling voor Nederland van -20% is daarom beter dan een doelstelling van -30%. De overgang naar een duurzamere, zekerder energievoorziening zal nog jaren en jaren duren.

VNO-NCW: Rein Willems

Rein Willems, directeur van Shell Nederland, voorzitter van de Taskforce energietransitie en lid van het bestuur van de werknemersorganisatie VNO-NCW begon zijn verhaal met de stelling dat de belangstelling van de politiek voor de energietransitie door de tijd heen sterk wisselt. Zo was hij een tijd geleden bij een bijeenkomst van de Themacommissie Technologiebeleid van de Tweede Kamer en het Rathenau Instituut. De zaal zat vol maar veel politici ontbraken, volgens Willems omdat de olieprijs de week ervoor

‘Voor bedrijven ligt er een taak op het gebied van onderzoek en ontwikkeling om de Europese doelstellingen te halen.’

sterk gedaald was. Deze wisselende belangstelling en de daardoor veroorzaakte veranderingen in het beleid zijn schadelijk voor innovatie en toepassing van nieuwe technologieën. Ondernemers durven niet meer te investeren. Zijn stelling was daarom dat de energietransitie zo veel mogelijk buiten de reikwijdte van politici gehouden moet worden.

Willems gaf vervolgens aan dat het bestaan van het versterkte broeikasgaseffect binnen Shell niet ter discussie staat. Klimaatverandering is een gegeven. Willems leek in zijn betoog zelf het meest in technologische oplossingen voor het broeikasgasprobleem te zien. Hij gaf aan fossiele bronnen ook over een jaar of 20 de energievoorziening nog steeds domineren. Willen we de Europese doelstellingen halen, dan moet er nog veel onderzocht en ontwikkeld worden. Hier ligt een taak voor bedrijven. Overheden moeten er ondertussen voor een zo vlak mogelijk speelveld zorgen. Het najagen van doelstellingen kan er anders voor zorgen dat de Nederlandse of Europese industrie verdwijnt of naar het buitenland verhuist.

VNO-NCW ziet veel in de toepas-sing van kernenergie om goedkoop elektriciteit op te wekken en het broeikasgaseffect tegen te gaan, de Taskforce- Willems met een andere pet-heeft kernenergie niet als mogelijke duurzame optie in haar advies opgenomen, dit omdat de toepassing van kernenergie vooral een politieke beslissing is. Het wel opnemen van kernenergie in het advies zou voor zorgen dat het advies niet opgevolgd wordt en ergens in een la verdwijnt. Willems denkt persoonlijk dat het toepassen van kernenergie noodzakelijk is.

De taskforce had eerder een advies uitgebracht hoe Nederland in het jaar 2050 zijn CO_2-uitstoot met 50% zou kunnen terugbrengen. Willems vindt de doelstellingen die nu door de Europese Unie opgesteld zijn, lastig. De maatregelen die de taskforce voorstelt, hebben pas op langere termijn effect, terwijl de doelstellingen van de Unie al op kortere termijn, in 2020, gehaald moeten worden.

Discussie met publiek

Na de drie presentaties was er ruim tijd voor discussie. Hierbij sprongen de verschillen tussen de mensen van Young Shell en YES-DC in het oog, zowel in standpunten als in uiterlijk (waarbij de leden van YES wat informeler gekleed waren. Een aantal YES-leden maakten zich druk over de toepassing van zonne-energie. Willems had eerder zijn betoog een schatting gegeven van het potentieel voor toepassing. Niet iedereen was het met deze inschatting eens. Een ander punt dat in de discussie naar voren kwam waren de kosten voor de toepassing van CO_2-afvang en opslag. Een wetenschapper in de zaal gaf aan dat het afvangen en opslaan van CO_2 nog wel eens flink in de papieren kon gaan lopen. Ook hier verschilden de meningen.

Na de discussie was het tijd voor een mooi aangeklede borrel. Mensen van Shell raakten onder het genot van een drankje en heerlijke hapjes aan de praat met YES-leden en andersom. En dit op een van de mooiste borrellocaties in Den Haag, de foyer van het Shell hoofdkantoor. Het was jammer dat het donderdag was en je op een bepaald moment wel de trein moest gaan halen, wilde je de dag erna nog een beetje helder en op tijd op je werk zijn. Kortom: een heel geslaagde avond. Organisatiecomité: bedankt! ●

De lezing trok een publiek van 80 YES-DC en Young Shell leden

De discussie kon voortgezet worden tijdens de borrel na afloop

Vlnr: Helma Neppérus, Dorette Corbey en Jos Cozijnsen

The Clean Development Mechanism

A first step to what?

Bas van Ruijven

De eerste activiteit van het nieuwe bestuur was meteen een succes, zo'n 20 leden bezochten de avond over toekomst van Clean Development Mechanism (CDM) in café Florin in Utrecht. Twee sprekers gaven hun mening over dit onderwerp: Marc Koene Climate and Energy Expert van Stichting Natuur en Milieu) en Lucy Naydenova, CDM Policy Officer van VROM. Beiden analyseerden de huidige stand van zaken op het gebied van CDM en gaven hun visie over de toekomsig gebruik ervan in de post-Kyoto periode.

Marc Koene benadrukte dat het CDM gezien moet worden als een belangrijke eerste stap om grote geldstromen af te buigen in de richting van meer duurzaamheid. Desondanks heeft het huidige CDM stelsel heeft nog de nodige problemen, ten eerste trekt het gemakkelijk veel geld richting de industrie sector (zie bijvoorbeeld de recente ophef over HFC fabrieken in China). Ten tweede worden er ook er ook CER's uitgegeven voor business as usual projecten (zoals de fuel switching van Sasol in Zuid-Afrika). Daarnaast kunnen ook grootschalige waterkrachtprojecten, waarvan de duurzaamheid discutabel is omdat ze een impact hebben op het lokale klimaat, binnen de huidige CDM regels meedoen. En tenslotte zijn ook milieuonvriendelijke projecten, zoals vuilstortplaatsen of affakkelen van gas, toegestaan in de huidige CDM regels. Samen met Hivos heeft SNM een visie op het CDM geformuleerd, die kortweg neerkomt op 'meer certified emission rights (en dus meer CDM), meer sectoren en meer duurzaamheid'. Nederland (als een van de grootste CDM gebruikers) en Duitsland (de huidige voorzitter van de EU) zouden samen met grote ontwikkelingslanden de leiding moeten nemen in het verder ontwikkelen van het CDM richting 'versie 2.0'. In deze nieuwe CDM zouden de drie doelstellingen overeind moeten blijven: duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden, mitigatie van CO_2 en het helpen van Annex 1 landen bij het halen van hun mitigatie doelstellingen. Daarnaast zou er ook meer sectorale CDM moeten komen (voor mondiaal concurrerende sectoren) en zou er meer focus moeten komen op hernieuwbare energie, energiebesparing en CO_2-opslag. Kernenergie moet wel expliciet buiten CDM gehouden worden.

De tweede spreker was Lucy Naydenova van het CDM office van het ministerie van VROM. Ook zij benadrukte dat er problemen zijn met het huidige CDM, maar dat het ook het eerste mechanisme is in een zeer complex gebied. Het hele mechanisme is zo snel ontwikkeld en overgenomen door de financiële wereld, dat de overheid zijn voortrekkersrol is kwijtgeraakt. Dat betekent ook dat het nu aan het bedrijfsleven is om verder te gaan met CDM. De rol die VROM heeft gespeeld tot dusverre is dat Nederland heeft besloten om 67 MT CO_2 van onze Kyoto doelstelling te behalen via CER's en CDM. Om dat te behalen mocht VROM slechts credits aankopen onder toezicht van het ministerie van financiën en geen eigen projecten starten. De credits werden aangekocht vanuit 5 tracks: er werd een tender uitgeschreven en er werd ingekocht bij internationale multilaterale financiële instellingen, private banken, via bilaterale verdragen en door deel te nemen in carbon funds. Voor de toekomst is duidelijk internationale actie nodig om in CDM verder te ontwikkelen zodat het weer een rol kan spelen in een nieuw post-Kyoto verdrag. Daarvoor zijn verschillende initiatieven opgezet, die momenteel ongelukkig langs elkaar heen lopen. Maar gezien de ambitieuze doelstellingen van de nieuwe Nederlandse regering en de EU ziet het er naar uit dat er na 2012 nog steeds een rol voor CDM is. De infrastructuur is inmiddels beschikbaar, heeft proefgedraaid en is over de kinderziektes heen. Het is waarschijnlijk dat het CDM dan wel een andere naam krijgt, een simpelere opzet krijgt en een grotere rol voor het gastland.

In de discussie achteraf lag de nadruk op de problemen die er zijn rond CDM, hoewel de opinie gedeeld werd dat het een zeer bruikbaar mechanisme is. Het is alleen lastig te controleren, omdat de overheid op afstand staat en de projecten worden vormgegeven door het bedrijfsleven. Alleen de overheid van het gastland heeft kan bepalen hoe projecten eruit zien. Een oplossing hiervoor zou zijn om de rol van de validator te vergroten en meer te standaardiseren. Maar toch, gezien de verschillende zienswijzen van alle betrokken partijen is het een wonder dat er überhaupt iets als CDM bestaat. ●

'Maar toch, gezien de verschillende zienswijzen van alle betrokken partijen is het een wonder dat er überhaupt iets als CDM bestaat.

YES-DC bestuur 2007: bestuursleden

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 16 januari is er een nieuw bestuur gekozen. Hier vind je een korte beschrijving van de achtergrond van de nieuwe bestuursleden.

Voorzitter Haike van de Vegte werkt voor Ecofys/OneCarbon als junior consultant. Hij is betrokken bij Clean Development Mechanism Projecten in Azië. Tijdens werk aan de Tsinghua Technical University in Beijing deed hij kennis op van energie- en klimaatbeleidsanalyse en milieuvriendelijke technologieoverdracht aan China's technologiesector. Tijdens zijn eerste jaar bij Ecofys richtte hij zich op RECS, het Renewable Energy Certificate System. Hij studeerde Environmental Technology and Policy aan de Wageningen Universiteit en aan de TU Eindhoven. In zijn vrije tijd doet hij aan capoeira en hiking.

Secretaris Gerard Stienstra werkt als consultant voor KEMA. Daar is hij nauw betrokken bij diverse duurzame energie initiatieven. Bij YES-DC wil hij een aantal leuke activiteiten voor de leden organiseren.

Penningmeester Jolien Snellen is Junior Onderzoeker aan de Universiteit Utrecht. Zij neemt deel aan een project dat als doel heeft om een duurzaam bereikbaarheidsmodel te ontwikkelen. In 2005 rondde zij haar studie Science & Innovation Management met als specialisatie Energy & Materials af aan de Universiteit van Utrecht. Haar afstudeerscriptie over micro-CHP voltooide zij in samenwerking met ECN.

Coördinator Nieuwsbrief Hans van Kuijk is promovendus aan de Technische Universiteit Eindhoven. Hij voert zijn promotieproject uit aan de Faculteit Werktuigbouwkunde bij de groep "Combustion Technology". In zijn promotieproject werkt hij aan de reductie van emissie van biomassa verbrandingsovens door middel van het ontwikkelen van nieuwe numerieke modellen. Bij YES-DC wil hij een aantal interessante activiteiten organiseren. Verder wil hij ervoor zorgen dat er van alle activiteiten een uitgebreid verslag in de nieuwsbrief verschijnt.

Coördinator activiteiten Diana Ros werkt voor Nuon. Hiervoor voert zij analyses uit en ontwikkelt nieuwe deal structuren om de duurzame energie portfolio te optimaliseren. Na het afronden van haar studie Chemical Engineering in Barcelona werkte zij voor de TU Delft en Ecofys Spain. Diana is geïnteresseerd in globale energievraagstukken en wil bij YES graag mensen uit het duurzame energieveld leren kennen om hierover te discussiëren en te reflecteren.

Coördinator activiteiten Bart Dehue werkt als consultant bio-energie voor Ecofys. Hij werkt met name op projecten die de duurzaamheid van biobrandstoffen moeten waarborgen: voor nationale overheden en bedrijven. Bart zijn studie achtergrond is Technische Bedrijfkunde in Eindhoven en Environmental Sciences in Wageningen. In zijn vrije tijd doet hij het liefst aan bergbeklimmen. Bij YES-DC wil hij graag andere mensen ontmoeten met interesse in energie en ontwikkeling en activiteiten organiseren.

Coördinator Website Joost van Stralen werkt voor ECN beleidsstudies sinds September 2006. Hij houdt zich hoofdzakelijk bezig met de ontwikkeling en het gebruik van computermodellen die de Europese duurzame energiemarkt simuleren en hoe beleid deze markt kan beïnvloeden. Vanwege zijn achtergrond als promovendus Theoretische Chemie aan de Vrije Universiteit vindt hij het een goed idee om lid te zijn van YES-DC om andere jonge mensen te ontmoeten met belangstelling voor energievraagstukken . Hij wil bij YES ook graag een activiteit organiseren.

Met het oog op de naderende kerst hield Marc D. Davidson, docent en onderzoeker aan de universiteit van Amsterdam bij de Leerstoelgroep Ethiek, de ethische aspecten van energie en samenleving tegen het licht tijdens de YES-DC activiteit "Ethiek en Energie" van 19 december, die plaatsvond in het museum 'Energetica' te Amsterdam. Op deze activiteit ging hij in discussie met diverse leden van YES-DC over het "waarom van het lange termijn energiebeleid". Deze activiteit was een van de zeldzame avonden waarin nagedacht werd over het wel en wee van vele generaties na ons.

Ethiek en Energie

Rembrandt Koppelaar

Volgens Marc Davidson is de noodzaak van beleid om een welvarende toekomst voor de mens op de lange termijn te verzekeren de afgelopen jaren steeds vanzelfsprekender geworden. Bedreigingen voor deze welvarende toekomst zijn de gevolgen van de versnelde klimaatverandering, productie van kernafval en de uitputting van aardolie- en aardgasvoorraden. Deze ontwikkelingen zullen grote effecten hebben op generaties die lang na ons zullen komen. De beroemde Brundtland declaratie drukt het besef uit dat dit een onwenselijk resultaat is dat voorkomen kan worden door duurzame ontwikkeling: "Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs".

Hoewel er een breed gedragen besef is dat het rechtvaardig is dat er nu rekening gehouden wordt in het energie en klimaatbeleid met toekomstige generaties, is er vanuit een filosofisch benadering geen goede onderbouwing voor te vinden. Volgens Davidson zijn er geen argumenten te geven waardoor dat wij ons verantwoordelijk moeten voelen voor het oplossen van de huidige problemen omdat toekomstige generaties recht hebben op hun geluk. Daarvoor zijn drie redenen te geven. De eerste reden bestaat uit de moeilijkheid bij het toepassen van het begrip rechtvaardigheid. Bij toepassing van dit begrip moeten niet alleen de daden van de huidige generatie ten opzichte van de toekomstige generaties in acht worden genomen, maar ook de daden van de toekomstige generaties ten opzichte van de huidige generatie. Generaties ver in de toekomst hebben echter nooit wat voor ons gedaan. Hierdoor is onmogelijk om een balans op te maken van hun daden naar ons toe waardoor wij ons verantwoordelijk zouden moeten voelen voor hen . Ten tweede is het lastig te bepalen tot hoever we het begrip toekomstige generaties moeten interpreteren, die grens is arbitrair. We kunnen bijvoorbeeld rekenen met tien, honderd of duizend generaties. Maar wie zegt dat de aarde nog bestaat over duizend generaties? Wat is de meerwaarde van rekenen met duizend i.p.v. honderd of tien generaties. Daar valt geen goede argumentatie voor te vinden. Ten derde hebben we geen kennis over de behoeftes van toekomstige generaties. We kunnen immers geen dialoog aangaan over hun wensen. We kunnen ons wel proberen te verplaatsen in de toekomstige mens, maar de behoeftes zullen toch anders zijn. De mens haar behoeftes worden bepaald naargelang haar kennis over de wereld. Als de moderne energiebronnen niet bekend zouden zijn, zouden mensen deze ook niet nodig hebben om in hun behoeftes te voldoen, en deze dus niet nodig hebben om gelukkig te zijn.

Volgens Davidson is de oplossing voor deze problemen te vinden in het heden en vanuit ons eigenbelang. Als we activiteiten ontplooien, of dat nou vanuit de wetenschap, kunst, het familieleven, enzovoorts is, dan is het wenselijk dat we zin ontlenen aan die activiteiten. Als we ons voorstellen dat er geen toekomstperspectief is, dan wordt het leven plotseling een stuk minder aangenaam. Waarom zou je je nog in willen spannen als je werk over niet al te lange tijd toch zal vergaan, bijvoorbeeld wanneer er zich in de toekomst een enorme catastrofe aftekent? Zorgen over een eigen bedrijf waarvan je zou weten dat dit over 50 jaar niet meer bestaat, levert een hoop minder lol op. De betekenis van lange termijn energiebeleid zit dan ook in de veranderingen van ons eigen perspectief, niet die van toekomstige generaties. Niet vanuit plicht, maar vanuit zingeving waardoor een toekomst geschetst worden met maximale vrijheid van iedereen.

> 'Maar wie zegt dat de aarde nog bestaat over duizend gene-raties? Wat is de meerwaarde van rekenen met duizend i.p.v. honderd of tien generaties.'

Na de inspirerende woorden, Een volk dat leeft, bouwt aan zijn toekomst", werd er stevig gediscussieerd over heden en verleden, de verre en nabije toekomst, allemaal in de context van ons energiebeleid. ●